

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język angielski
<i>Poziom:</i>	Poziom dwujęzyczny
<i>Forma/Formy arkusza:</i>	EJAA-D0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	7 maja 2021 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	21 czerwca 2021 r.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021 ¹⁾		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne [...] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
1.2.			C
1.3.			A
1.4.			C

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne [...] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
2.2.			C
2.3.			D
2.4.			A
2.5.		2.6) Zdający oddziela fakty od opinii.	D
2.6.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	B

¹⁾ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne [...] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
3.2.		
3.3.		
3.4.		
3.5.		

	1 pkt	0 pkt
3.1	<ul style="list-style-type: none"> • <i>knows/knew what a butter knife is/was</i> • <i>know what a butter knife looks like</i> • <i>of millennials / of them recognised a butter knife</i> • <i>could recognise a butter knife in the picture</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>knows how to bake a cake</i> • <i>millennials can't make a cake from the box</i> • <i>of four know what a butter knife looks like</i> • <i>are incapable of making a butter mix</i> • <i>judge themselves capable of backing a cake</i> • <i>was capable of preparing the cake from a mix box</i> • <i>are incapable of preparing a cake</i> • <i>are unable to prepare a cake</i> • <i>don't know what butter knife is</i> • <i>of boomer can make a turkey</i> • <i>boomers who were born between 1946-1964</i> • <i>can carve a turkey</i>
3.2	<ul style="list-style-type: none"> • <i>one's ability to carve a turkey</i> • <i>carving a turkey (for Thanksgiving)</i> • <i>knowing how to cut a turkey</i> • <i>cutting a turkey</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>covering/curving/carring a turkey</i> • <i>cooking skills/abilities</i> • <i>cooking a turkey</i> • <i>the preparation of turkey</i> • <i>serving dinners/turkey</i> • <i>thanksgiving food preparation such as covering a turkey</i> • <i>turkey consumption</i> • <i>boomers' kitchen skills</i> • <i>what kitchen skills boomers had when they were younger</i> • <i>preparing a dish</i> • <i>hosting dinners</i>

		<ul style="list-style-type: none"> • <i>recognising meals</i> • <i>Thanksgiving dinners differences between boomers and millennials</i>
3.3	<ul style="list-style-type: none"> • <i>not reflect their real skills</i> • <i>not reveal the truth concerning cooking skills</i> • <i>not be entirely trustworthy</i> • <i>not reflect reality / differ from the reality</i> • <i>be inaccurate</i> • <i>not be reliable</i> • <i>be subjective / not be objective</i> • <i>not reflect respondents' skills</i> • <i>not be honest / sincere</i> • <i>be overestimated or downplayed as far as their cooking skills are concerned</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>tell where to find the recipes</i> • <i>be downplaying/underestimating their skills</i> • <i>be overestimated/exaggerated/ underestimated</i> • <i>not be according to the truth</i> • <i>be downplayed on overestimating</i> • <i>downplaying their skills in the kitchen</i> • <i>be overestimated or downplayed</i> • <i>be overestimating their experience in kitchen</i> • <i>be biased due to the age difference</i> • <i>overestimate millenias and boomers skills</i> • <i>be underestimated by themselves</i> • <i>show their dependence on technology</i>
3.4	<ul style="list-style-type: none"> • <i>experiment / change anything</i> • <i>show any creativity</i> • <i>experiment in the kitchen / while cooking / the recipes</i> • <i>alter them in any way</i> • <i>modify them to their liking</i> • <i>experiment with recepies / recepy</i> • <i>commit the recipe to the memory</i> • <i>memorise them</i> • <i>try to remember recipes</i> • <i>experiment with cooking</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>learn how to cook / learn it</i> • <i>remember them later on and don't want to</i> • <i>even know how to boil potatoes</i> • <i>choose ones which require many ingredients</i>
3.5	<ul style="list-style-type: none"> • <i>mentions / suggests/ advertises / promotes / talks about / recommends / informs about / presents a website</i> • <i>talks about recipes that</i> • <i>advises to check out some recipes</i> • <i>mentions a website with easy recipes</i> • <i>mentions recipes which</i> • <i>informs about posted recipes</i> • <i>redirects the listeners to the website with recipes</i> • <i>shares resources with recipes</i> • <i>talks about a cooking website</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>recommends receipts</i> • <i>talks about stuff</i> • <i>give some recipes</i> • <i>recall recepieu</i> • <i>provides some tips</i>

Przykłady podane w powyższej tabeli zaczerpnięto z prac zdających. Zachowano w nich błędy.

Uwagi:

1. Wymagane są odpowiedzi na pytania zgodne z treścią wysłuchanego tekstu.
2. Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.
3. Błędy ortograficzne i gramatyczne niezakłócające komunikacji nie wpływają na ocenę odpowiedzi zdającego.

Rozumienie tekstów pisanych**Zadanie 4.**

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi [...] pisemne na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
4.2.			D
4.3.		3.10) Zdający rozpoznaje [...] zjawiska językowe powodujące niejednoznaczność wypowiedzi [...].	B
4.4.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
4.5.			C
4.6.		3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	A
4.7.		3.12) Zdający rozpoznaje znaczenia ukryte, wyrażone pośrednio, oraz aluzje.	B

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi [...] pisemne na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	3.7) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	C
5.2.			B
5.3.			E
5.4.			D

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi [...] pisemne na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
6.2.			E
6.3.			A
6.4.			C

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi [...] pisemne na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].	D
7.2.			C
7.3.			C
7.4.			D
7.5.			A

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].	<i>what</i>
8.2.			<i>longer</i>
8.3.			<i>Although / Though</i>
8.4.			<i>discourage</i>
8.5.			<i>like</i>

Zadanie	Inne akceptowane odpowiedzi	Przykładowe nieakceptowane odpowiedzi
8.1.	<i>everything</i>	<i>how / nothing / as / some / of / that</i>
8.2.	<i>more</i>	<i>obligate / surely / likely</i>
8.3.	<i>While</i>	<i>However / Since / As / For / Because / Despite / Albeit / Beside / When / Although / Even though</i>
8.4.	<i>prevent / keep / deter / stop / dissuade</i>	<i>struck / help / scare / refrain / frighten / affect / burden / harm / support / repel / derive</i>
8.5.	<i>including / imitating / resembling</i>	<i>claim / alike / copy / involving / with / followed / mainly / incorporated</i>

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].	<i>he hadn't turned down</i>
9.2.			<i>what's the use of</i>
9.3.			<i>her heart set on</i>
9.4.			<i>has been a significant improvement</i>
9.5.			<i>was taken in</i>

Zadanie	Inne akceptowane odpowiedzi	Przykładowe nieakceptowane odpowiedzi
9.1.	<i>he had not turned down</i>	<i>he hasn't turned down / he didn't turn down / he wasn't turning down / he had turned down / he hadn't put down/shut down / he went down with / he was down / he hed not turned down / he had had turned down / he had taken down</i>
9.2.	<i>is there any use in / what use is / what use is there in</i>	<i>it's no use (in) / there is no use in / what use do you make of / why you use / is it any use / is it of any use / what is the use / what is use of / there is no use in / what use do you have of / why do you use / how could you use</i>
9.3.	<i>set her heart on</i>	<i>her heart for / her heart focused on / committed her heart to / a keen heart about / put her heart in / her heart long for / dreamed at heart about / her heart dedicated to / her heart dream about / by heart preferred / a warm heart for / a heart into / towards / in a strong heart on / her heart stucked to / at heart / a desire at heart of / desired at heart / the heart to be / always had a heart for</i>

9.4.	<i>has been a significant change / has been significant progress/ improvement / have been significant improvements</i>	<i>has been an important improvement / is a significant change/improvement / has been a significant betterment / alteration/difference/upgrade/improval is (a) significant improvement / was a significant improvement</i>
9.5.	<i>was taken in</i>	<i>had been taken in / has been taken in / was taken into/on/up/aback / had taken Mark / has taken it seriously / was taken seriously / has taken seriously / was taken by surprise / was taken into interest / has taken / was taken false / has been taken / has taken it seriously / has taken him seriously / has had his mind taken</i>

Uwagi do zadań 8. i 9.

- Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie.
Nie bierze się pod uwagę zapisu wielką/małą literą oraz powtórzenia wyrazu podanego przed luką/po luce. Wyjątkiem są słowa, które muszą być pisane po angielsku wielką literą np. *Monday, July*. W takiej sytuacji brak wielkiej litery jest traktowany jako błąd ortograficzny.
- Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

- 1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Choose one of the topics below and write a composition following the conventions of the genre indicated in the topic. Use between 300 and 350 words.

1. Wiele badań wskazuje, że praca w wakacje przekłada się na sukces nastolatków w życiu dorosłym. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz swoją opinię na temat pracy wakacyjnej nastolatków, odnosząc się do następujących aspektów:
 - zdobywanie doświadczenia na rynku pracy
 - umiejętność gospodarowania pieniędzmi
 - kształtowanie charakteru.
2. Wielu młodych ludzi marzy o profesjonalnym uprawianiu sportu. Napisz **artykuł**, w którym: przedstawisz powody wyboru takiej kariery przez młodych ludzi, wyjaśnisz, jakie cechy są niezbędne, żeby osiągnąć sukces w sporcie, oraz napiszesz, co jest, Twoim zdaniem, największym minusem profesjonalnego uprawiania sportu w dzisiejszych czasach.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. *Znajomość środków językowych.*

Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].

III. *Tworzenie wypowiedzi.*

Zdający tworzy [...] szczegółowe i logicznie skonstruowane dłuższe wypowiedzi [...] pisemne na różnorodne tematy, bogate i spójne pod względem treści [...].

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (rozprawka)

1. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].*
- 5.6) *Zdający wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami.*
- 5.8) *Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją.*
- 5.9) *Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.*
- 5.10) *Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.*

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (artykuł)

1. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].*
- 5.3) *Zdający przedstawia fakty i relacjonuje wydarzenia z przeszłości i teraźniejszości.*
- 5.4) *Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych osób.*
- 5.6) *Zdający wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami.*
- 5.9) *Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.*
- 5.10) *Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.*

Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnej

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę liczbę zrealizowanych w wypowiedzi zdającego elementów treści (Tabela A) oraz elementów formy (Tabela B). Następnie przyznaje się punkty w kryterium zgodności z poleceniem zgodnie z Tabelą C.

Tabela A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści	Forma	2	1	0
1. wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza zgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi (teza „zapowiada” zawartość treściową oraz formę wypowiedzi)	teza nie jest w pełni poprawna, np. jest zgodna z tematem ALBO z treścią wypowiedzi; odbiegająca od tematu LUB treści wypowiedzi	brak tezy; teza niezgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; teza nieczytelna, niejasna, trudna do wskazania; wstęp niekomunikatywny
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ np. ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, w ciekawej formie (np. pytanie, cytat)	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne ALBO bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) ALBO ciekawe, oryginalne, ale odbiegające od tematu	brak wprowadzenia; wprowadzenie niezgodne z tematem, niejasne, nieczytelne, trudne do wskazania; wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. nie określa celu ALBO określa cel/powód pisania listu, ale odbiega od tematu ALBO cel nie jest określony jasno ALBO wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu; wstęp niezgodny z tematem, niejasny, nieczytelny, trudny do wskazania; wstęp niekomunikatywny
2. pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/ LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając	brak wypowiedzi LUB wypowiedź nie jest komunikatywna LUB wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu; wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go
3. drugi element tematu				
4. trzeci element tematu				
5. podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni poprawne, np. jest zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi; odbiega trochę od tematu LUB treści wypowiedzi; zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztafpowe) LUB powtarza wstęp praktycznie tymi samymi słowami	brak zakończenia LUB zakończenie nie jest komunikatywne LUB zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi
6. fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Tabela B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest poprawnie umiejscowiona w wypowiedzi	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący	
2. kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 270–390 słów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

Tabela C

Elementy treści	Elementy formy		
	4	3–2	1–0
12–11	5 p.	4 p.	3 p.
10–9	4 p.	3 p.	3 p.
8–7	3 p.	2 p.	2 p.
6–5	2 p.	2 p.	1 p.
4–3	2 p.	1 p.	1 p.
2–1	1 p.	0 p.	0 p.
0	0 p.	0 p.	0 p.

Na przykład za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 7, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 2 punkty.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceny elementów treści

Temat 1.

Wiele badań wskazuje, że praca w wakacje przekłada się na sukces nastolatków w życiu dorosłym. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz swoją opinię na temat pracy wakacyjnej nastolatków, odnosząc się do następujących aspektów:

- zdobywanie doświadczenia na rynku pracy
- umiejętność gospodarowania pieniędzmi
- kształtowanie charakteru.

1. Aby praca była uznana za w pełni zgodną z tematem, zdający musi odnosić się do wpływu pracy wakacyjnej nastolatków na ich dorosłe życie.
2. W tezie wymagane jest wyrażenie opinii na temat wpływu pracy wakacyjnej nastolatków na ich dorosłe życie, np. *Part-time work during holidays does not only bring teenagers profits but it can also have a positive influence on their life in the future. / Many teenagers decide to work during holidays. Such a decision can have great long-term effects.*
3. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że wielu nastolatków pracuje w czasie wakacji, nie jest tezą.
4. We wstępie nie wymaga się uwzględnienia podanych w poleceniu aspektów.
5. Jeżeli w tezie zdający odnosi się do niektórych elementów polecenia (do jednego lub dwóch), a w rozwinięciu podaje argumenty odnoszące się do wszystkich elementów tematu to taka teza jest traktowana jako odbiegająca od treści wypowiedzi.
6. Jeśli z tezy/wstępu nie wynika nawiązanie do wpływu pracy wakacyjnej nastolatków na ich życie dorosłe lub przyszłość, taka teza jest kwalifikowana jako odbiegająca od tematu, np. *Many young people work during holidays. Such jobs have many advantages and disadvantages.*
7. Jeśli teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki, np. *Is holiday work beneficial for our adult life?*, to uznaje się ją za odbiegającą od tematu.
8. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy, bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem. Jeśli we wstępie zdający uzna, że praca wakacyjna pomaga w dorosłym życiu argumenty powinny wspierać tę tezę. Jeśli w pracy zdający przytacza argumenty przeciwne do postawionej w rozprawce tezy, to powinien je odrzucić / uznać je za niezasadne.

Zgodność z tematem

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
 - wpływ pracy wakacyjnej na inne aspekty życia niż te wskazane w temacie, np. zdobycie nowych przyjaciół.

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - wady pracy wakacyjnej nienawiązujące do wpływu na życie dorosłe, np. mało czasu wolnego na życie towarzyskie

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - sposoby przygotowania się do rozmowy w sprawie pracy.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, traktuje się go jako fragment zgodny z tematem.

Temat 2.

Wielu młodych ludzi marzy o profesjonalnym uprawianiu sportu. Napisz **artykuł**, w którym: przedstawiś powody wyboru takiej kariery przez młodych ludzi, wyjaśnisz, jakie cechy są niezbędne, żeby osiągnąć sukces w sporcie, napiszesz, co jest, Twoim zdaniem, największym minusem profesjonalnego uprawiania sportu w dzisiejszych czasach.

} „główka”

} elementy tematu

Uwagi:

1. Aby artykuł był uznany za w pełni zgodny z tematem, musi dotyczyć wpływu profesjonalnego uprawiania sportu na życie osób, które wybierają taką karierę.
2. Nie jest wymagane odniesienie się do elementów tematu we wstępie artykułu.
3. Aby wstęp był uznany za zgodny z tematem musi dotyczyć profesjonalnego uprawiania sportu i zachęcać do dalszej lektury, np. *It is often said that not all that glitters is gold. And it is very true when we think of professional athletes and the pressure they have to endure.*

Zgodność z tematem

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” tematu i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
 - życie rodzinne osób profesjonalnie uprawiających sport (bez połączenia z którymkolwiek aspektem).

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - blaski i cienie bycia sławnym (bez związku z profesjonalnym uprawianiem sportu).

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - relacja z wydarzenia sportowego (np. meczu).

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, traktuje się go jako fragment zgodny z tematem.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu.

W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

2 p.	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

4 p.	<ul style="list-style-type: none"> bardzo szeroki zakres środków językowych ogólna wysoka naturalność i różnorodność frazeologiczna oraz precyzja użytych środków językowych styl stosowny i jednolity
3 p.	<ul style="list-style-type: none"> szeroki zakres środków językowych w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych styl stosowny i jednolity LUB sporadyczne niedociągnięcia w stosowności i/lub jednolitości stylu
2 p.	<ul style="list-style-type: none"> zadowalający zakres środków językowych w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości styl stosowny i jednolity LUB w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu
1 p.	<ul style="list-style-type: none"> ograniczony zakres środków językowych w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych
0 p.	<ul style="list-style-type: none"> bardzo ograniczony zakres środków językowych w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości styl w znacznej mierze niestosowny i/lub niejednolity LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych

Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym 2020/21 na poziomie **B2+** (w skali ESOKJ).

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast przez „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*.

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumiemy konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)		
	sporadyczne błędy zapisu	dość liczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
sporadyczne błędy językowe	4 p.	3 p.	2 p.
dość liczne błędy językowe	3 p.	2 p.	1 p.
liczne błędy językowe	2 p.	1 p.	0 p.
bardzo liczne błędy językowe	1 p.	0 p.	0 p.

1. W przypadku wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy do niższej lub wyższej kategorii punktowej decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne traktowane są jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.

Kwalifikowanie i oznaczanie błędów

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce (gżeje).
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce (gzać) w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę <u>bo było gorąco.</u>
fragment odbiegający od tematu	otaczamy nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu]
fragment niezgodny z tematem	otaczamy chmurką	Fragment niezgodny z tematem
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku	Było ciepło(,)i deszczowo. Zrobiłem to(√)ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one zakreślane i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 240 wyrazów, przyznaje się 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych. W takich pracach nie oznacza się błędów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
7. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można jej również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych (takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego). Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac uczniów z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac uczniów, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *band*, np. *film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” magazine*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację ciąg dalszy w brudnopisie i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *at home* (2 słowa), *for a change* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *10.01.2015* (1 słowo), *10 January 2015* (3 słowa).
2. Formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
 - słowa łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Imię i nazwisko występujące w tekście liczone są według ogólnych zasad.
5. Adres i podpis nie są liczone w liście.
6. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
7. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 słowa.